

OBSAH

Předmluva k 1. vydání	11
Předmluva ke 2. vydání	11
1. kapitola – PŘEDMĚT PSYCHOLOGIE	13
1.1 Definice psychologie.	13
1.2 Psychické jevy	15
1.3 Odvětví psychologie	17
1.4 Význam psychologie.	18
2. kapitola – PSYCHOLOGICKÉ METODY	20
2.1 Psychodiagnostická činnost, psychodiagnostická metoda.	20
2.2 Klinické metody	21
2.2.1 Pozorování.	21
2.2.2 Psychologický rozhovor.	23
2.2.3 Anamnéza	25
2.2.4 Rozbor spontánních výtvorů	26
2.3 Testové metody	27
2.4 Některé specifické metody sociální psychologie	29
2.4.1 Sociometrie	29
2.4.2 Psychodrama	32
3. kapitola – DETERMINACE LIDSKÉ PSYCHIKY	34
3.1 Historické pohledy na determinaci	36
3.2 Současná pojetí determinace.	39
3.2.1 Ontogenetický přístup	39
3.2.2 Strukturální přístup	41
3.2.3 Intervariabilní přístup	42
4. kapitola – SENZORICKÉ PROCESY A VNÍMÁNÍ	47
4.1 Obecná charakteristika senzorických procesů.	47
4.1.1 Základní druhy receptorů	49
4.2 Charakteristika procesu vnímání.	52
4.2.1 Vlastnosti vnímání.	55
4.2.2 Typy vnímání	56
4.2.3 Druhy vnímání.	56
4.3 Smyslové klamy	58
4.3.1 Základní druhy smyslových klamů	58
4.3.2 Optickogeometrické klamy	60

5. kapitola – PŘEDSTAVIVOST A FANTAZIE	64
5.1 Charakteristika představivosti	64
5.1.1 Asociační zákony	65
5.1.2 Typy představivosti	66
5.1.3 Druhy představ	68
5.2 Charakteristika fantazie	68
5.2.1 Druhy fantazie	68
6. kapitola – TVOŘIVOST	71
6.1 Charakteristika tvořivosti	71
6.1.1 Speciální schopnosti tvořivosti	71
6.1.2 Fáze tvořivého procesu	75
6.2 Metody rozvíjení tvořivosti	76
7. kapitola – MYŠLENÍ A ŘEČ	84
7.1 Charakteristika myšlení	84
7.1.1 Formy myšlení	85
7.1.2 Myšlenkové operace	86
7.1.3 Druhy myšlení	87
7.1.4 Individuální vlastnosti myšlení	88
7.2 Fáze řešení problémů	89
7.2.1 Činitelé ovlivňující průběh řešení problémů	91
7.3 Charakteristika řeči	92
7.3.1 Druhy řeči	93
7.3.2 Vztah řeči k poznávacím procesům	94
8. kapitola – PAMĚŤ	95
8.1 Charakteristika paměti	95
8.1.1 Fáze paměti	97
8.1.2 Druhy, typy a individuální vlastnosti paměti	98
8.2 Činitelé ovlivňující trvalost zapamatování	99
9. kapitola – PSYCHICKÉ STAVY	103
9.1 Charakteristika pozornosti	103
9.1.1 Druhy pozornosti	104
9.1.2 Vlastnosti pozornosti	106
9.1.3 Poruchy pozornosti	107
9.2 Charakteristika emocí	108
9.2.1 Druhy emocí	108
9.2.2 Vlastnosti emocí	110
9.2.3 Význam citů	111

10. kapitola – PSYCHOLOGIE OSOBNOSTI	112
10.1 Pojem osobnost	112
10.2 Struktura osobnosti	113
10.3 Typologie osobnosti	115
10.3.1 Sprangerova typologie	116
10.4 Osobnost jako biosociální produkt	117
10.5 Sociálně-psychologické vlastnosti osobnosti.	118
10.5.1 Sociálně-psychologická charakteristika právníka	121
11. kapitola – AKTIVAČNĚ-MOTIVAČNÍ VLASTNOSTI	122
11.1 Charakteristika motivace	122
11.1.1 Pojem motivace, motiv.	122
11.1.2 Třídění motivů	123
11.1.3 Zákonitosti motivace.	124
11.1.4 Principy motivace lidského chování	125
11.2 Třídění potřeb.	126
11.3 Hierarchie potřeb dle Maslowa.	129
11.4 Zájmy.	132
12. kapitola – CHARAKTEROVÉ A SEBEREGULAČNÍ VLASTNOSTI.	135
12.1 Charakteristika charakteru	135
12.1.1 Pojem charakter	135
12.1.2 Struktura charakteru	137
12.1.3 Utváření charakteru	138
12.1.4 Charakterologie dle R. F. Pecka	139
12.2 Charakteristika postoje	140
12.2.1 Pojem postoj	140
12.2.2 Utváření postojů	141
12.3 Seberegulační vlastnosti	142
13. kapitola – DYNAMICKÉ VLASTNOSTI, TEMPERAMENT.	146
13.1 Charakteristika temperamentu	146
13.2 Základní temperamentové typologie	147
13.2.1 Klasická typologie (Hippokratova-Galenova).	147
13.2.2 Typologie I. P. Pavlova	149
13.2.3 Jungova typologie	150
13.2.4 Eysenckova typologie	151
13.2.5 Kretschmerova konstituční typologie	152
13.2.6 Sheldonova typologie	155

14. kapitola – VÝKONOVÉ VLASTNOSTI.	156
14.1 Charakteristika schopností, vloh	156
14.1.1 Pojem schopnost, vloha	156
14.1.2 Druhy schopností.	159
14.2 Pojem inteligence.	160
14.2.1 Druhy inteligence	161
14.2.2 Měření inteligence	166
15. kapitola – OSOBNOST V NÁROČNÝCH ŽIVOTNÍCH SITUACÍCH.	172
15.1 Frustrace	173
15.1.1 Druhy frustrace.	173
15.1.2 Frustrační tolerance	174
15.1.3 Reakce na frustraci.	175
15.1.4 Model frustrace.	179
15.2 Deprivace.	180
15.3 Stres.	181
15.4 Konflikt.	186
15.4.1 Intrapersonální konflikty	189
15.4.2 Interpersonální konflikty	190
16. kapitola – SOCIALIZACE OSOBNOSTI.	195
16.1 Podstata socializace osobnosti	195
16.2 Mechanismy socializace	196
16.3 Socializace jednotlivých stránek lidské bytosti	199
16.4 Problematika psychické deprivace	202
16.4.1 Příčiny psychické deprivace	202
16.4.2 Následky psychické deprivace	204
16.4.3 Prognóza a náprava deprivčních poruch	204
17. kapitola – GENEZE A STRUKTURA LIDSKÉHO SEBEUVĚDOMĚNÍ.	206
17.1 Vývoj sebepojetí	206
17.2 Struktura sebeuvědomění.	208
18. kapitola – SOCIÁLNÍ PERCEPCE	210
18.1 Charakteristika sociální percepcce	210
18.1.1 Člověk jako objekt poznání	212
18.1.2 Validita percepčních soudů.	213
18.1.3 Činitelé ovlivňující objektivnost sociální percepcce	214
18.1.4 Chyby při sociální percepci	215
18.2 Některé teorie sociální percepcce	219

19. kapitola – POSTOJE, HODNOTY, HODNOTOVÁ ORIENTACE	222
20. kapitola – SOCIÁLNÍ KOMUNIKACE	254
20.1 Charakteristika a struktura lidské komunikace.	254
20.2 Verbální komunikace	256
20.3 Nonverbální komunikace.	262
20.3.1 Druhy nonverbální komunikace	262
20.4 Mezinárodní jazyk gest.	268
20.5 Poruchy komunikace	272
21. kapitola – STRATEGIE A TAKTIKA V JEDNÁNÍ S LIDMI .	275
21.1 Předpoklady úspěšného jednání s lidmi	275
21.2 Zásady úspěšného jednání s lidmi	278
22. kapitola – SOCIÁLNĚ-PSYCHOLOGICKÉ ASPEKTY VEDENÍ LIDÍ	283
22.1 Hlavní zásady vedení lidí.	286
23. kapitola – SOCIÁLNÍ SKUPINY.	303
23.1 Charakteristické znaky sociální skupiny, klasifikace sociálních skupin	303
23.2 Pozice a role ve skupině	309
24. kapitola – RODINA JAKO SOCIÁLNÍ SKUPINA.	313
24.1 Charakteristika rodiny, její struktura a funkce	313
24.2 Charakteristické znaky rodiny současnosti	316
24.3 Rodina jako socializační činitel:	316
24.4 Typy nesprávné rodinné výchovy a nevhodného přístupu k dítěti	319
24.5 Legislativní aspekty rodiny.	320
25. kapitola – SOCIÁLNĚ-PSYCHOLOGICKÉ ASPEKTY MAKROSTRUKTURÁLNÍCH ÚTVARŮ.	322
Literatura	335